

ERDÉLYI MAGYARÁG

felelős szerkesztő

Zágoni Dezső

független politika napilap, megjelenik minden nap
Szerkesztő órák reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea (Nagyvárad) Pálya Mihai Vitézzal 4. Telefon: 380

Ara 1 le

III. évfolyan 37 sz.

Csütörtök

1934 Február 8.

15

Február 9-én Athénben írják alá a szerződést

Mi van a Balkán paktumban

Véd- és dacszövteségre lépett a négy balkáni állam. -- Bulgáriának gondokodási időt adtak. --
hírek a Balkán-szövetség közös fővárosáról

Franciaország helyeseli

Milyen lesz a bolgár kisebbség helyzete Jugoszláviában

A Balkán-paktumot tehát parafálták. Az ünnepélyes aláírás ugyan csak e hó 9-én történik meg, de a négy állam már véglegesen összekapcsolta magát. A paktum szépséglibája az, hogy Bulgária nincs bűne de ki láthat a politikai színpad függönyei mögé. A nagyhatalmak s különösen Franciaország helyeseli s éppen ez bizonyítja, hogy a belgrádi paktumot a Quai d'Orsay gondolták ki.

Február 9-én írják alá Athénben a paktumot

Belgrád február 6.
Tegnap este, valamivel nyolc óra előtt a jugoszláv külügyminisztérium sajtó osztályának főnöke magához kérte a külföldi sajtó képviselőit és közölte velük, hogy a négy külügyminiszter nem fogadja külön külön az újságírókat, hanem közös nyilatkozatban közlik a nyilvánossággal a tárgyalások eredményét. A hivatalos kommunikátum amelynek szövegét alább közöljük, csak később adták ki:

"Görögország, Románia, Törökország és Jugoszlávia külügyminiszterei február harmadikán és negyedikén Belgrádban találkoztak. Február negyedikén a belgrádi külügyminisztériumban parafálták a Balkán paktum végleges szövegét. A paktum végleges hivatalos aláírására Athénben kerül sor február kilencedikén. Ugyancsak Athénben lesz az a közlése a paktum aláírása után annak szövegét."

A világsajtó érdekes de kissé fantasztikus hangzó híradást közöl a balkáni államok paktumával kapcsolatban. Hír szerint az államok közös fővárosát jelölték ki, amely a blokk központja lenne. Ez a város Stambul. Stambult amelyből a kemai rezsim aatt az összes török hivatalokat úgy is kivonták, szabadkikötőtővé proklamálják állami attribútumokkal ruházzák fel külön lobogót, közigazgatási autonómiát és bírságot, va amint pénzkibocsátási jogot kap. A balkáni szövetség minden állama garanciát fogja Stambult semlegességét valamint teljes függetlenségét. A híradást hivatalos török helyről nem erősítették meg még.

Mi van a szerződésben?

A Telar hírügynökség értesítése szerint egyébként a Balkán paktum főbb pontjai a következők:

- 1: A paktum biztosítja a szerződő államok határait.
- 2: Kölcsönösen kötelezővé teszi a szer-

ződés a segélynyújtást, ha a szerződő felek bármelyikét harmadik oldalról támadás érné.

3: Kimondja a paktum, hogy a szerző

Helyeseli a francia politika

A párisi felelős politikai körökben ki jelentik, hogy a Balkán egyezmény megfellel Franciaország hagyományos felfogásának. Amennyiben a jelenlegi területi állapotok fentartásával fogja megvíváshoz jutni Európának ezt a pontját, ahol eddig nyugtalan és zavaros volt a helyzet. A Temps hangoztatja, hogy a kisanant teljes független a Balkánegyezménytől, bizonyos azonban, hogy a két csoportosulás gyakran fog egymással karöltve fellépni a nemzetközi politikai téren.

Londonból táviratozzák hogy Rhys Dav

A Balkán-paktum és a kisebbségek

Sir John Simon angol külügyminiszter válaszában elmondta, hogy az illető országokban levő angol követek utasítást kaptak tőle és ennek alapján értesítették az illető kormányokat, hogy az angol kormány örömmel üdvözlölné a Balkán államok között létrejött egyezményt, amely általános megbékülésre vezetne, feltéve hogy az nem irá-

wis képviselő az alsóházban megkérdezte a külügyminisztert, hogy tekintettel a jugoszláv, román és bolgár királyok kölcsönös látogatásaira utasította e az illető fővárosokban akkreditált angol követeket, hogy közöljék az illető kormányokkal az angol kormány nézete szerint, milyen feltételek lesznek alkalmazva a béke és együttműködés biztosítására a Balkánon és hogy ezek a feltételek kiterjednek e a kisebbségvédelem teljes alkalmazására a jugoszláviai bolgár kisebbség javára.

nyul bizonyos hatalemek vagy kormányok ellen. Ez okból szükséges volna, hogy az egyezményt úgy szövegezzék meg, hogy ehhez biztosítsák Bulgária csatlakozását is. Egyébként a népszövetségi tanács részéről jóváhagyott szabályok és szerződések intézkednek a kisebbségvédelmi szerződések alkalmazásáról.

Május 1-ig hosszabbítják meg a moratóriumot

Fővárosi tudósítónk jelentése szerint a mezőgazdasági és városi tartozásokra az 1934 évi márc. 1-ig meghosszabbított moratóriumot a kormány kénytelen további 2 hónappal, tehát 1934 évi május hó 1-ig meghosszabbítani.

A konverziós törvény módosítására és "végleges" szövegének megállapítására vonatkozó munkálatok lassan haladnak előre és így a törvényjavaslatnak a képviselőházban és a szenátusban való részletes tárgyalása s megszavazása még hosszú időt vesz igénybe. Ilyen körülmények között a kormány kénytelen a türelmi időt május 1-ig meghosszabbítani.

Bucuresti febr 6

Elfogató parancsot adtak ki egy volt spanyol miniszter ellen

Az exminiszter élesen támadta a köztársasági elnök személyét

Madrid, február 6.
Nagy feltűnést keltett, hogy az államügyész elfogató parancsot adott ki Largo Caballero volt munkügyi miniszter, a spanyol szocialisták vezére ellen. Caballero

egy munkásgyűlésen élesen támadta a köztársasági elnököt és ezért eljárást indítottak ellene és a gyűlés rendezősége ellen. A volt munkügyi minisztert vasárnap a rendőrségen kihallgatták.

Az ostobaság áldozatai

A kályhába tett dinamitpatron felrobbant és halálosan megsebesített két munkást

Timisoara február 6.
A susanováci városi kőbányában veszedelmes dinamitrobbanás történt, amely két munkás vigyázatlansága miatt következett be. Robbantáshoz dinamitot használtak a kőbányában és a robbanóanyagot elkülönített konyhóban őrzik. A dinamit raktárhoz Serban Nikodém teljesített szolgálatot. mikor megjelent nála Pascota Pál munkás és egy dinamit partont kért. A patron meg is kapta. A nagy hidegben a dinamit megfa-

gyott és fel kellett melegíteni. A megfagyott robbanóanyagot meleg vízben szokták felolvasztani, de Pascota időt akart megtakarítani és ezért a robbanóanyagot a raktárban levő kőbányába tette. A munkás könnyelműségének súlyos következményei lettek. A dinamit a kályhában felrobbant és az egész konyhát a levegőbe röpítette. A robbanás ereje földhöz vágta a két munkást akik életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Mindkettőt kórházba szállították.

MI AZ,

am. bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL a. ckrém hatása páratlan!

Romániai vezérképviselet: D. Ogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56

Kik nyertek a tombolán?

Tegnap eldőlt az év első tombolájának eredménye. A januári ajándéktombola főnyereménye egy szép gramofon, melyet a szerencsés véletlen a 12533 számú tombolajegy tulajdonosának juttatott.

Egyébként a száz ajándék nyereményt következők nyerték:

A főnyereményt: egy gramofont nyerte 12533 szám

Női ruhaanyagot nyertek: 2410, 3348, 11388.

Pulover nyertek: 4664 1546 7229 2767 14558 8336 3637

Két pár női harisnya: 8586 10957 10026.

Két pár férfi harisnya: 15475 2349 12137 13788 12361

Hat darab női zsebkendő: 737 3030 7559 11438.

Hat darab férfi zsebkendő: 525 1336 6040 6634

2 divatos nyakkendő: 4566 8219 13542

2 törülközőt nyertek: 1231, 5260 3621.

Gyermeksapka sállal: 512 4823 5388 12796

Kölni víz és puder: 4071 856 9221.

3 darab illatos szappan: 1053 6566 9957 14970.

2 kilogramm cukor: 1163 3622 7238 1432 8976 10060

5 kgr. liszt: 9250, 4444, 1214 9224 14259 14554

2 kgr. zsir: 2547 9678 10857 14069 10663

3 kgr. rizs: 10844 9443 8970 5037 11731 15078.

Likőrös készlet: 5436 6859 13373.

Virágvázát kapnak: 5042 6369 12830

Hamutartót üvegből: 10242 6956 6027.

Disztálcát majolikából: 656.

Kompótos készlet: 749

Divatos nyakgyöngy: 8344.

Írókészlet aragonitból: 5279 8850.

Doboz levélpapír: 663 8834 10440

Csavaros írón: 4776 5382 5652.

12 darab színes írón: 12125 8987 9349 3615 1202.

Asztali vagy zsebnaptár: 12435 4609, 8228 12559 10359 4548

Regénysorozat: 945 4676, 3723 12739.

Kérjük a fenti számú tombolajegy tulajdonosait, hogy a nekik jutott nyereményekért csütörtöktől fogva jelentkezzenek a kiadóhivatalban. Azokat pedig, akik ezúttal nem nyertek, kérjük hogy őrizzék meg az igazoló jegyüket és gyűjtsék továbbra a lapfejeket, mert a nyerési lehetőségen kívül husvétra külön ajándékban fognak részesülni.

Több ezer teljesen meggyógyult és munkaképes igazolja kiváló hatását az Clab Károly plébános által feltalált

Antiphthisin általános gyógyezmény

tüdőbaj elleni gyógyszernek. Ismertető füzetet díjlanul küld a gyógyszer készítője **Osváth Győzőszertára**, Lángu-Mureş - Marosvásárhely.

Sötétségben van Havanna

London, febr. 6.
Havannában ismét véres zavargások voltak. A város utcáin heves tüzharc folyt. A kubai villamosművek alkalmazottai sztrájkba léptek. Havannában beszüntettek a gázszolgáltatást is.

— Aranyérnél és az ezzel járó beldugulás repedés, kelés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás szívdobogás és szélűlési rohamoknál a természetes "Terence József" keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez

Hajón jön vissza Európába a Délamerikában lezuhant két olasz pilóta

Pernambucco február 6.
Megérkezett ide Lombardi és Mazzetti, a két olasz óceánrepülő, akik az Atlanti óceán déli felének átrepülése után a braziliai őserdőben kényszerleszállást hajtottak végre és ekkor gépjük eltörtött. A két óceánrepülő hajón tér vissza Oroszországba.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélpar egőkeletesebb alkotása és öröme esz a borotválkozásban. Vezérképviselet: Friedman Armin, Oradea, Promenad Eminescu 16.

Rojtélyes módon halt meg Ujpesten egy varrónő

Ujpest, február 6.
Vasárnap reggel Ujpestről a Gyulai tér 3 szám alatti lakásáról a Rókus kórházba szállították Schmidt Emma 18 éves varrónőt. A fiatal leány röviddel kórházba szállítása után meghalt. Az orvosok nem tudták megállapítani a halál okát. Schmidt Emma holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították és a boncolás fogja megállapítani a fiatal lány halálának okát.

Tragikusvédi család

Tizenhárom gyermekből csak egy maradt

Bonyhád, február 6.
Ambrus Ferenc 16 éves autójavító tanonc autójavítás közben az autó alá került, mely gerincét törte. 10 napi kínos szenvedés után meghalt. Bátyja a múlt évben ugyancsak autójavítás közben történt baleset következtében vesztette életét. A szüleinek 13 gyermekük volt, akik közül már csak egy van életben; az elhalt gyermekek legnagyobb része tragikus körülmények között hunyt el.

Időjárás

Kissé élénkebb légáramlás, a felhőzet további növekedése, kisebb havazás az éjszakai lehűlés némi mérséklésével.

Sok ember teljesen elveszti életkedvét, mert borzasztóan kínozza a rheuma és köszvény. De nincs ok a kétségbeesésre, mert szenvedők ezrei nyerték már vissza a fogal által egészségüket! A Fogal erősen hűgysavoldó és a bajt gyökerében támadja meg, továbbá nagy mértékben baktériumölő.

Törekvés jelmezes bálja febr. 10-én a Kath. Kör nagytermeben

Titokzatos levél egy osztrák lap szerkesztőségében

A rejtélyes rablógyilkos áldozata özvegyének részletekben küldi vissza az elrablott pénzt

A rendőrség erélyesen nyomozza, ki a titokzatos gyilkos

Bécs, február 6.

Egy bécsi napilap szerkesztősége a napokban a következő szokatlan tartalmu levelet kapta Prágából:

"Tisztelet Szerkesztőség! Kérem szíveskedjenek a mellékelt 25 schillinget eljuttatni özvegy Frömmelné badeni lakosnak, aki nek férjét 1930. Szilveszter éjszakáján meggyilkolta. Ez már a harmadik küldeményem. Az elrablott pénz nagyobbik részét már visszaszolgáltattam Isten tanum hogy nem gyilkos, hanem szerencsétlen és tisztességes ember vagyok. Frömmelnét mindig támogatni fogom. Tisztelettel N. N."

Mellékelve a pénz.

A rejtélyes levél mögött egy még fel nem derített bűntény és az utolsó évek egyik legérdekesebb kriminálpszichológiai esete rejtezik 1930. Szilveszter éjszakáján a Vöslau és Berndorf közötti országúton meggyilkolva találták Frömmel Alajos badeni házi kereskedőt. Frömmel hullája szétrokkolt koponyával, vérbenfagyva feküdt szelken mellett. Gyilkosa valami tompa tárggyal hatoltól fejbe vágta, azután kirabolta. A nyomozás megállapította, hogy Frömmel Vöslauban volt bevásárolni és onnan még az éjszaka háza igyekezett Badenbe nyilván hogy a Szilveszteri családja körében tölthesse. A gyilkos elrabolta a kereskedő tárcájában levő 250 schillinget.

A tettes kilétét a legszorgosabb nyomozás sem tudta megállapítani, nyomtalanul eltűnt. Az eredménytelen nyomozás befejeztével ad acta tették az ügyet, mikor 1 év múlva, 1931. karácsony előtti napon levelet kapott a vásnaui csendőrség. A levél ismeretlen írója arra kéri az őrsperenchnő kát hogy a mellékelt 130 schillinget tegye özvegy Frömmelné karácsonyfája alá.

— "Ha Isten segít, lassan visszaadom az elrabolt pénzt, mert én vagyok férjének gyilkosa" — így végződött a levél aminek vétele után újra megindult a nyomozás, de ismét nem vezetett semmi eredményre. A titokzatos levelet, amelynek meglehetősen durva kézírásu írója munkás vagy mesterséges lehetett, Bécsben adták fel. A követ

kező évben újból hasonló tartalmu levéllel jelentkezett pár nappal karácsony előtt az ismeretlen gyilkos. Ezuttal a badeni csendőrséget kérte meg, hogy továbbítsa küldeményét. Ebben az esztendőben úgy átszik, gyengébben mehetett a sora, mert csak 50 schillinget küldött. 1933 karácsonykor sem

jelentkezett a gyilkos, míg most februárban érkezett az említett bécsi lap szerkesztőségébe a fenti idézett levél.

Az újabb küldemény nyomán ismét teljes eréllyel indult meg a nyomozás, mert a rendőrség most már minden rendelkezésére álló eszközzel fényt derít a titokzatos ügyre.

„Allj elő vén Márkus“

Letartóztattak Mercurea-Ciucon egy hamis tanut

Mercurea Ciuc, február 6.

A mercurea ciuci törvényszék előtt tegnap egy örökösödési ügyet tárgyaltak. amely abból támadt, hogy az örökhagyó csapán szóbelileg végrendeletet készített. Emiatt több tanu kihallgatása vált szükségessé többek között Jánosi Vencel, gheorgheni asztalos

meistere is. Jánosi Vencelt vallomásra meg eskették, amikor azonban a többi tanuk kihallgatására került a sor, ezek homlokegyenest elenkező vallomást tettek. Ennek alapján az ügyész kérte Jánosi letartóztatását amit a bíróság azonnal fogatosított.

Fejszvel ütötte le urát egy idegbe egy nő

Csak nagy nehezen tékezhették meg a dühöngő asszonyt

Kispest, február 6.

Kispesten, az Ulói ut 50 számú házban mentőket rendőröket hívtak. Klein Károly 41 éves HÉV kalauz lakásába hívták a mentőket és a rendőrséget. A lakásban örvöngő ordító asszonyt találtak, aki hatalmas batával vagdalkozott maga körül. Az örvöngő asszonyt: Klein Károly feleségét nagynehezen sikerült megfékezni. Kleinne vasárnapi virradó éjszaka hirtelen meg-

orult, kirohant a konyhába baltát ragadott és férjére támadt.

Az örvöngő asszony férjét valóban és a karján sebesítette meg. Szerencsére súlyosabb sebet nem ejtett rajta, mert a ház lakói azonnal rendőrt szaladtak és így sikerült megfékezni az elmebeteg asszonyt.

A mentők először Klein Károly sebeit lötyözték be, majd örvöngő feleségét elme-gyógyintézetbe szállították.

Betörő bandát szervezett a magyar fővárosban egy szökött fegyenc

A rendőrség éppen akkor fogta el, amikor a zálogházban akarta értékesíteni a lopott tárgyakat

Budapest, február 6.

Tegnap a zálogházakat ellenőrző detek-tívek a Jókai uccai zálogházban két férfi lettek figyelmesek, akik értékes ékszereket akartak elzalogosítani. Igazolásra szólították fel őket és ekkor kiderült, hogy Kovács Károly 30 éves elektrotechnikus és Tóth Miklós 26 éves cipészszeged, nővérs betörők. Rövidesen beismerték hogy utóbbi időben 6 lakásbetörést követtek el a fővárosban. Bucán "dolgoztak" többnyire és a legjobb eredményt Vargha József bírósági főtisztviselő San Marco ucca 36 alatt lakásán érték el, ahonnan több száz pengő készpénzt, ékszereket és ruhaneműt azonki vili vadászfegyvereket és revolvereket vitték el. Az ékszerek a betörők lakásán és beállították hogy a fegyvereket zsákba varrva

a Lánchíd közelében rejtették el az izsápban. Vasárnap délelőtt a két betörővel rövid ideig tartó keresés után meg is találták az izsápban valószínűleg beleásva a fegyvereket is. Kovács Károly neve évekkel ezelőtt szerepelt a rendőri krónikába egy rablótámadással kapcsolatban is. Kovács a Margit rakparton beszálalt egy piros támba, kereszttül-kasul vitette magát a városban, majd a Villányi ut egyik elhagyatott helyén felfejverte a soffort és ki akara rabolni. Akkor elfogták és 4 évi börtönnel sújtotta a bíróság. Nemrég szabadult ki a fogházból azóta betörésekből tartotta fenn magát, míg most újra hurokra került.

Erdélyi Magyarság

Február 6.

3 oldal

RADIOMISOR

Bucuresti. 12: Gramofon 13.15: Könyvnyű lemezek 17: Rádiózenekar. 78.15: Maszenet: A navarrai nő éji dal Zeller: A bánya-mester Dvorzsák: Indián dal. 19.20: Gramofon. 20: Alexandrescu Nina hegedül 20.30: Nicoaiescu Aliz énekel

Budapest. 6.45: torna Utána gramofon 9.45: Hírek 10: Felolvasás 11.10: Nemzeti közí vizelzőszolgálat 12: Déli harangszó és időjárásjelentés. 12.05: Endre Béla szóbeli kvartettje. 12.30: Hírek 1.15: Pontos idő és időjárás jelentés 1.30: Weidinger szalónze-nekar. 2.40: Hírek piaci árak és árfolyam. Hírek 3 és 30: A rádió diáklőrája 4: Viz-vár Mariska előadása a háztartásról 4.45: Hírek. 5: Haják Albert tárogatózik zongora kísérettel 5.30: Előadás 6: Kiszely Gyula rendezésében tót-est. 7.40: Cholnoky Jenő dr előadása 8: Veres Lajos és cigányzeneka-ra. 8.45: Hírek 9: Európai hangverseny 10 és 35: Gramofon 11.15: Heinemann Sándor jazz zenekar.

— Hogyne sir! Mert sokszor volt a kezében. De most eltűnt.

Ez a három szó villámütésként rázta meg a detektívet. Rögtön előrehajolt és izgalomtól fojtott hangon kérdezte:

— Azt mondd, hogy eltűnt! És ki volt volna el?

— Azt nem tudom sir. A gazdám talán megmondhatja.

Akárhogy faggatta is kereszkérdésekkel többet nem bírt kicsiholni a kamaszból. Kennedy végre kihúzta a fiókját és az asztalra tette a vadászkest, mely kioltotta Gloria Castello életét.

Jim Prosser rámeredt a gyilkosra és aztán Kennedyre nézett.

— Ez az sir — suttogta rekedten — Ez a kés volt a falon. Megesküszöm rá akár az életemre!

Kennedy papirosba csavarta és aztán kabátja zsebébe tette a kést.

— Gyerünk haza, Jim a "Zenélő Macskához" — mondta és fejébe csapta a kabláját.

Közben megtapogatta a hátsó zsebé, hogy van-e nála kézi buncs. Mert, ha Mr. Smith kielégítő feleletet tud adni a hozzáteendő kérdésekre, akkor minden rendben van; de ha nem: akkor rögtön megbilincseli és foglyul hozza vissza Scotland Yardba. — Kérem sir: és nem mondtam, hogy Mr. Smith bánt el azzal a táncosnővel! — mentegetőzött Jim szorongva.

— Fiam tudom — bólintott Kennedy — de ezt csak bízd én reám!

Egész uton hallgattak mind a ketten egyformán volt elég tünődőnivalójuk mindkettőjüknek. De mikor már az omnibuszról is leszálltak és gyalog baktattak egymás mellett a fogadó felé, Jim Prosser nem bírta tovább a hallgatást.

— Mikor kaphatom meg azt a tízezret sir? — kérdezte félénken.

Kennedynek a feje tele volt szszal, hogy mit és hogyan kérdezzon a fogadóstól. Meglehetősen nyersen intette le Jimet:

— Ez már nem az én dolgom! —

Es Jim Prosser úgy összeroppant, mint a főfűtő hólyag, ha tüvel belészurnak. Kalandos izgalmak lelohadtak minden reménye a fiúba ment s keserű fájdalommal gyötörte szívét a kegyetlen valóraébredés, hogy a 10 ezer font csak csalétek volt és otthon a polonok özöne várja, mert egyetlen egy cipőt se tisztított ki!

A "Zenélő Macska" gazdája majd szétrobbant dühében. Olyan rossz napot, mint a mai, még sohase ért meg életében. 11 óráig félkettőig gyurta, faggatta a detektívet — fojtogatta, mint az óriáskigyó a nyulat és Mr. Smith érezte, hogy egyetlen elszállt: elég és Kennedy máris megbilincselve viszi Londonba.

Ez a veszedelem "egyelőre" — így mondotta Kennedy — elmúlt; de ki tudja: mit hoz a holnap! Aztán itt volt ezt a Jim kölyök. Az arcátlan betyár lélekszakadva rohant a Scotland Yardra és megelőzte őt a 10 ezer fontos jutalomban — noha a vadászkes az övé volt! — Hát van igazság, hogy ez a kamasz vágja zsebre ezt a rengeteg pénzt, mikor a vadászkes nem is az övé! Ha Mr. Smith erre gondolt, elsötétedett a világ előtte.

Legjobban szeretne volna nyomban kiugni Jimet, aki az volt neki most már, ami a vörös posztó a bikának. De mégis meggondolta a dolgot. Ameddig szeme előtt van a fiú, mindig lehet rá joga, vagy legalább reménye, hogy neki is jut valami a jutalomból.

(Folyt. köv.)

A norvég Staksrud nyerte Európa gyorskorcsolyázóbajnokságát

Harnarból (Norvégia) jelentik: Európa gyorskorcsolyázó bajnokságát a norvég Staksrud nyerte meg. Mögötte nagy meglepetésre osztrák versenyzők következnek és pedig: Stipl és Watzulek. A tegnapi versenyek eredményei: 1500 m: Stagsrud norvég

2 p 21.4 mp 2) Thunnberg finn 2 p 22 mp 3) Bolanrud norvég 4) Engu's angon norvég. 10.000 m 1 Stipl asztrák 17 p 29.5 mp 2) Watzulek osztrák 17 p 35.3 mp 3) Staksrud 17 p 42.4 mp.

Románia ismét megnyerte a kettős bobvilágbajnokságot

Engelberg február 6. A kettős bob világbajnokság ismét Románia részére hozott hatalmas sikert. A világbajnokságot ugyanis az Anghelescu kapitány által vezetett "Románia H" nevű bob nyerte meg 9 perc 31.3 mp-es összidővel.

vel a Kilián által vezetett "Németország I" bob elől, melynek ideje 9 p 37.3 mp. Az egyes bajnokságban román részről Fromm mérnök indul szintén a legszebb siker reményében.

Meg. epetés a milánói jég-hokkivilágbajnokságon

Milánó, február 6. A jég-hokki világbajnokság tegnapi fordulójának hatalmas szenzációja az, hogy a magyarok által 2:0-ra legyőzött Anglia a favorit Csehszlovákiát 2:1 arányban verte és ezzel az első selejtező csoportban a mai magyar-csehszlovák mérkőzésen dől el hogy melyik két csapat kerül a középdöntőbe. A magyar csapat döntetlen esetén is a középdöntőbe jut.

A második selejtező csoportban Románia szombaton 3:1-re verte Belgiumot, tegnap azonban 4:1 arányú vereséget szenvedett Franciaországtól. A csapat sorsa csak a Svájc elleni mérkőzés után dől el.

Szombaton USA csapata barátságos mérkőzést játszott Oroszországgal, melyet 5:0 arányban győzött le.

Szép eredménnyel zárultak a cluji nemzetközi korcsolyaversenyek

Cluj február 6. Az Universitatea vasárnapi korcsolyaversenye a jég szezon kiemelkedően értékes eseménye volt. Valóságos hámozása a legkomolyabb értékű versenyszámoknak, melyeket tomboló sikerű bemutatók és bandy-hokki mérkőzés egészített ki. A versenyek szenzációja a kitűnő budapesti műkorcsolyázók szereplése és a cernauti versenyzők szereplése, akiknek legelső felvonulása szépen sikerült. Az eredménydus rap eredményei:

A kertületi gyorskorcsolya bajnokságok kal startolt a műsor. Az eredmények: 500 méter: 1 Papp László KKE 51.5 mp 2) Wartenberg TC 51.8 mp 3) Pop Béla KKE 52.6 mp. 4) Gebefügi 56 mp 5) Pap Tibor TC 57.5 mp

1500 méter 1) Papp László 2 p 44.8 mp Országos rekord: 2) Wartenberg 2 p 47 mp 3) Pop Béla 2 p 50.8 mp 4) Pop Árpád 2 p 57.7 mp Papp László a targonmuresi Gaál alig egyhetes rekordját javította meg.

5000 méter: 1) Popp Béla 10 p 19.9 mp 2) Pop Árpád 10 p 20.9 mp. 3) Wareenberg 10 p 29.6 mp Papp László itt ötödik. A kerület 1934-ik évi gyorskorcsolyázó bajnoka végeredményben: Papp László KKE 2 győzelemmel (171.20 ponttal) 2. Wartenberg György TC 171.42 p 3) Pop Béla KKE 171.52 p 4) Pop Árpád KKE 175.81 ponttal

Az 1934. évi hölgy műkorcsolyabajnok

ság: 1 Csorba Klári MSE 8 helyezési szám 190 p 2) Gerda Rodewald Cernauti 11 h sz 185 p 3) Gruberné Cernauti 4) Bőrő Pálné Sibiu 5) Grete Rodewald Cernauti 3) Domokosné Bucuresti.

Csorba Klári ezúttal harmadszor nyerte az országos bajnokságot — megérdemelten. A cernauti versenyzők tenetségeik, kitűnően mozognak a jégen. Szép szereplésük a bajnokság meglepetése.

A nemzetközi hölgy juniorversenyben: 1) Kiss Henrietta BKE 224 pont 5 h sz 2) Csorba Klári MSE 3) Gerda Rodewald Cernauti

A bajnoksággal egyidejűleg futottak a nemzetközi juniorszámt melyben a budapesti Kiss Henrietta győzött azazi nemzetközi értékű futással.

A népszerű Hiden

Páris február 6. Hiden, a Budapest-Páris mérkőzésen történt balesete után hat napra hagyta el a kórházat és nem másnap, mint azt tévesen jelentették. A francia fővárosba szakadt osztrák "csodakapus" helyét ezidőszent Tassin tölti be. Hiden most is sebészeti kezelés alatt áll. Hiden népszerűségét jellemzi az "Intrant" cikke mely a következőképpen végződik: "Azok akik Hiden összeroppantását színeskedésnek minősítették hajtak a szegényülőkben fejüket".

A szakértők átvették a kormány adósságok leszállításáról szóló emlékiratát

Munkában a külföldi hitelezők

Nagy erőltetések teszt a Banca Nationala a lej árfolyamának fenntartása érdekében. -- Beiktatták hivatalába az új bankkormányzót

Négy éven belül öt millárddal csökkent a bankszerű fedezet

Bucuresti, február 6

A bucaresti Casa de Depuneri-ben ma délelőtt fél 11 órakor összegült a bizottság, amely Románia külföldi hitelezőivel megtartotta első értekezletét. Slavescu pénzügy miniszter, Mitita Constantinescu alminiszter és Zauceanu meghatalmasított miniszter, Románia állandó külföldi pénzügyi delegátusa voltak jelen az értekezleten a külföldi szakértőkön kívül. Megjelent még Roger Auboin is, az ismert pénzügyi szakértő. Slavescu pénzügyminiszter memorandumot nyújtott át a pénzügyi szakértőknek. A memorandum behatóan foglalkozik azzal, hogy a külföldi államadósságokat és azoknak a matakait hogyan akarja Románia csökkenteni. A külföldi szakértők néhány napi gondolkodási időt kértek a válaszadásra, mert ez alatt az idő alatt tanulmányozni óhajtják a memorandumot.

A lej árfolyam állandósításának nehéz munkája.

Bucuresti, febr. 6.

Slavescu pénzügyminiszter ma átnyújtotta a kormány memorandumát a külföldi szakértőknek. A memorandum megállapítja, hogy

a lej fedezete 1929-től 1933 decemberéig 15 milliárd 931 millióról 10 milliárd 153 millióra csökkent.

Ha sikerült is eddig a külföldi fizetési kötelezettségeknek eleget tenni, úgy ez kizárólag a Banca Nationala erőfeszítésének volt köszönhető. Ez az erőfeszítés azonban megakadályozta a Banca Nationalát abban, hogy a belső gazdasági életnek rendelkezésére állhasson. A lejfedezet csökkenésének egyik oka az ország külkereskedelmi mérlegének rosszabbodása, az ország kénytelen volt röfdejaratu, külföldi hiteleket igénybe venni ami azonban nem vezetett jóra. 1932-ban — az ötmilliárdos bankjegyfedezet differenciát is beleértve — 13 milliárd 230 millió lejjel csökkentek a jegybank aktívái. Az árak estek, a tőke menekülni kezdett a országból és még az sem segített, hogy 503 millió lej értékű aranyat adott el az állam a külföldre. Az exportárak árának esése folytán az egyenleg egyre rosszabb lett. A helyzet normalizálása csak akkor történhetik meg, ha a külföldi fizetésekkel történő megfelelő enyhítések. Amennyiben a bevitt megszorítják, annak az ország ipari és kereskedelmi vállalkozásai kárát ez pedig az adóbevételek csökkenéséhez vezetne. Elkerülhetetlen tehát — szögezi le a memorandum — a küladósságok megfelelő csökkentése mert másképpen nem következhetik be a viszonyok gyors normalizálódása.

Az új bankkormányzó elfoglalta hivatalát.

Bucuresti, febr. 6.

Dorel Dumitrescu képviselő a Banca Nationala új kormányzója ma délelőtt elfoglalta hivatalát. Az új bankkormányzót Oscar Kiriacsu alkormányzó üdvözlölte. Dorel Dumitrescu bankkormányzó ünnepélyes keretek között délután 5 órakor iktatták be hivatalába. Az ünnepélyes beiktatáson jelen volt a pénzügyminiszter és a Banca Nationala igazgató tanácsának valamennyi tagja.

Visszaélések az adóbonokkal.

Bucuresti, febr. 6.

A pénzügyminiszternek tudomására jutott, hogy egyes pénzügyigazgatóságoknál

súlyos visszaéléseket követtek el. Így voltak vállalatok, melyek adóhátralékukat készpénzben egyenlítették ki, ezt a pénzt azonban a tisztviselők nem szolgáltatták be, hanem adóbonokat helyeztek a pénziárba. A pénzügyminiszter szigorú rendelettel tiltotta

meg ezt az üzérkedést.

Bucuresti, febr. 6

A kormány gazdasági bizottsága kedden este kizárólag a kontingentálás nagy fontosságú problémájáról folytat megbeszélést.

Páris népe megint megmozdult

Tüntetésre készülnek Daladier ellen

Tegnap kegyvesztett, ma már a legkedveltebb embere Párisnak Chiappe volt rendőrfőnök

Páris, február 6.

A Daladier kormány ellen újabb nagy szabású tüntetésre készülnek a párisi jobb oldali körök. A tüntetésre szóló felhívásokban azt állítják, hogy a francia kormány Németország nyomására távolította el Chiappe párisi rendőrfőnököt és ezért akarja eltávolítani Waigand tábornokot, a francia vezérkar főnökét is.

Daladier minisztereinek egyebként ma dolgozta ki kormányzati programját, amit holnap terjeszt a minisztertanács elé. A kormányprogram a következő problémákat öleli fel: A rend és a közszabadság fentarása

A Stavisky büntügy teljes tisztázása. A költésügyi tervet elintézése március 31-ig.

A Kamara keddi ülésén olvassa fel kormánynyilatkozatát a miniszterelnök a Staviszky ügyben kiküldendő bizottság összehívására vonatkozó indítványokat. A parlament holnapi ülésének biztosítására már megtették a szükséges intézkedéseket. A jobboldali Liberté szerint a zavargások megakadályozására vonatkozó tervet ugyanaz, mint amelyet 4 évvel ezelőtt készített Chiappe, a most elmozdított rendőrfőnök.

Halálos karambol a vonat és a fászekér között Cielá határában

A szekér gazdája meghalt, az egyik ló megdöglött

Oradea, február 6.

A ciefai csendőrség jelezte az oradeai ügyészségnek, hogy a 30 számú órháznál kedd reggel a nagy ködben halálos szerencsétlenség történt. A reggeli személyvonat elütötte Barna Joan ciefai lakos fáját megrakott szekérét, amellyel az erdőből jött Barna Joan meghalt, az egyik ló megdöglött.

lött és a másik is halálosan megsebesült, a szekér pozdorjává zuhant. A vizsgálat megállapította, hogy Dragos Alexandru és Varga Joan nyitották fel a sorompót, mielőtt a vonat elhaladt volna és ez okozta a karambolt.

Az eljárás megindult.

„Nincs buzaexport-prémium, szükségtelen a lisztadó”

Bucurestiből jelentik: A fővárosi pékmesterek küldöttségileg járultak Slavescu pénzügyminiszter elé akitől a jelenlegi magas lisztárak leszállítását vagy megszüntetését kérték. E fontos kérdésben memorandumot adtak át amelyben rámutatnak arra, hogy a kenyérbélyeg illeték megszüntése óta 2 és fél százalékos lisztadót fizetnek a sütő mesterek, kikől különböző komplikált könyveknek, regisztereknek vezetését és kimutatások készítését kívánják a pénzügyi hatóságok és ezek miatt molesztálásokat és súlyos bírságokat kell elszívni ennek a különben is nehéz viszonyok között élő ipari csoportnak.

Annakidején a kenyérbélyeget és újabban a 2 és fél százalékos lisztadót azért tették kötelezővé hogy a kincstár abból külön alapot létesítsen a buzaexport prémium ki-

fizetése céljából.

Sajnáattal állapítja meg a sütő mesterek beadványa, hogy ebből az alapról még mindig nem fizették ki a buzaexport prémiumot, most pedig már alig van buza kivitel az országnak és az exportprémium rendszere is megszűnt.

Miután a kenyérbélyegből és a 2 és fél százalékos lisztadóból befolyt milliókat nem fordították a törvényben meghatározott célra tehát a bucaresti pékmesterek azt kívánják, hogy az egész országban töröljék el a lisztadót, ha pedig ez nem volna lehetséges úgy az adófizetést osszák meg a sütő mesterek és a malomtulajdonosok között és pedig havi pauszé rendszerrel.

5 oldal

Erdélyi Magyarország

Február 6.

Válóperes férj: ne pletykázzon, válóperes nő: ne gozombáskodjék

Budapest, február 6

A történet, amelyről az alább szó van Pf. 16898—1933 szám alatt folyt a budapesti törvényszéken és az egyik fél H. Ferenc volt a másik pedig H. Ferencné, születe B. Elza.

A dolog ott kezdődött, hogy férjüröm 5 esztendő szeretetteljes házasság után, márcól-holnapra otthagya a feleségét. Mondjuk meg mindjárt kereken azt is hogy a 42. sz tendős férfi szíve egy másik nő felé hajlott. A férj távozta után levelet írt feleségének, amelyben őszintén feltárta a helyzetet és felajánlotta hogy miután ők már többé egy sem élhetnek együtt önagysága ne okozzon neki felesleges perköltséget, inkább fizet havonta 150 pengő tartásdíjat.

A bíróság a férj levele alapján szét is választotta a házastársakat és megítélte a 150 pengő nőtartást is.

Az ítélet után nem tudni hogyan, miként, miért az elvált szépasszony megnara gúdot férjére és egy levelet írt neki, melyben volt férjét egyébiránt a következő kitétellet illette:

„Te csibész, utolsó ember vagy, aki engem az első nő miatt elhagytál!”

Az elvált férj — még az elsőfoku ítélet nem volt akkor jogerős megfélebbezte az ítéletet és az iratokhoz csatolta feleségének a fentieket tartalmazó levelét is.

Ne tessék gorombáskodni

És a másodfoku bíróság elutasította az asszonyt azzal az igen érdekes indoklással, hogy: „Igaz ugyan, hogy H. Ferenc feleségét egy nő miatt elhagya, az is igaz hogy levelében 150 pengő tartásdíj megfizetésére kötelezte magát amelyet az elsőbíróság meg is ítél. azonban váófélben levő felesége oly goromba levelet írt a férjnek, amely lehetetlen tette, hogy a férj valaha is visszatérhessen az asszonyhoz. Ez a levél jogosíthatja most már fel a férjet arra, hogy feleségét elhagyja s ezért az asszonynak nem jár a tartásdíj sem”.

Tanulság. Irásban ne tessék gorombáskodni a volt férjfel.

Szerelmi házasság

Most pedig nézzük a P. XI. 4222—1933 számú válóperes históriát

C. Béla és neje házasságkötésük után néhány órával már a velencei kilönszakaszban ültek, hogy nászutra menjenek a lagunák városába.

Azután hazajöttek és a férj már másnap reggel elment hivatalába. Örömeben a

kezzeit dörzsölve rohant három lépcsőfokot ugorva fel a második emeleten levő lakásába hivatala után hogy ujdonsült feleségét üdvözzölje.

Levél az asszony helyett

Az asszony helyett egy levél várta amelyben az ifjú asszony ezt írta:

A férj megtudja

— Amíg a férj mégis csak meggondolta a dologot, hogy bizony ő uőána néz annak miért nem akar vele az asszony élni akit olyan végtelenül szeret.

Egy alkalommal a körút egyik kávéházában ott ahová a férj még legénykorában járogatott, a törzsasztalánál szobakerült a hírtelen válás és az egyik jóbarát félrehívta a férjet ezt sugta a fülébe:

„Drágám! Semmi megfogalom magam ellen az Is.enért ne értsen félre, de nem vagyunk egymáshoz valóok. Váljunk szét. Csókolja: Piri”.

Az asszony többet nem is mutatkozott. A férjnek mit volt mit tennie, megndította a bontóperet amely a maga medrében foly a budapesti törvényszéken addig:

— Nézd csak Béla én megmondom neked, miért akar az asszony otthagyni de add a becsületeszavadat hogy nem viszed tovább a dolgot. Ezzel elmesélte a jóbarát, hogy Piri asszonynak saját sógorával volt már szoros kapcsolata és hogy az egész férjhezmenési komédiát azért rendezte hogy az asszonyi cím leple alatt tovább folytassa ott, ahol abbahagyta.

Pikáns történet

Képzeltető C. Béla lelkiálapota e hír hallatára. Azonnal elrohant a kávéházba, járt, kelt az uccán és amikor az első ismerősre bukkant, becsületszo ide becsületszo oda elmondotta hogyan és miként járt nő-sülésével.

Ez az ismerős viszont a feleség famíliájának mondta vissza a dolgot amiből — mondjuk csak ki kereken — szabályos kis pletykakör formálódott, úgy hogy alig néhány nap alatt nemcsak a két család s nem csak ezek barátai hanem a barátok barátai is szótban hosszában beszéltek a pikáns históriát.

Ma sem természetesebb, hogy a nőnek is fülébe került a dolog. Kapta magát és bár előzetesen abban alapodott meg férjével hogy lemond a nőtartási díjról, most nőtartási és bontóper indított B. Béla ellen.

Bocsánatot kérek

A tárgyaláson a férj töredelmes beismerésben volt. Az asszony tovább ragaszkodott a nőtartási összeghez azonban elsőfokon elutasították. Az asszony azonban megkacs volt, megfélebbezte az elsőfoku ítéletet.

A másodfoku ítélet teljes mértékben igazat adott az elsőfoku bíróságnak az asszony azonban — hiába a nő nő marad! — nem tágitott és a királyi táblához felülvizsgáltatta. élt.

Ami nem számít

És a tábla bölcs birái feloldották a két elsőfoku ítéletet a következő, rendkívül érdekes és a maga nemében páratlan indoklással:

„Ha a férjnek neje gyanuja is van s ez a gyanu esetleg alapos is ezen gyanújának nem szabad hogy úgy adjon kifejezést

hogy ez rágalmozó lehet Igenis a férj követte el azt a hibát, amiért a nőtartás jár még abban az esetben is mint jelenleg ha ezt akkor követi el ha a nő őt előzőleg hűtlenül elhagya”.

Tanulság: Még a hűtlen feleséget sem szabad petyka szájára dobni.

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mutermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak 70 lei.

Keresek közepkorú, megismert, munkabíró mindenesnöt tanyára aki minden fausi munkát vállalna. Címet a kiadóba kérek.

Episcopiai szövetkezet március eiseje belépésre üzletvezetőt keres. Váasztás febr 18-án, Bővebbet Rácz József elnöknel.

Konyhakertész aki a konyhakertészet minden ágában jártas, keresek Adok lakást és megálapodászerinti százalékot. Csakis gyermektelen házaspár jelenkezzék. Címet és feltételeket kiadóba kérek

6 oldal! Erdélyi Magyarság Február 8.

Sorozatos lavinaszerencsetlenségek Olaszországban

Községeket temetett el a hatalmas hógörgeteg

Róma, február 6

A napok óta tartó sűrű és szakadatlan havazás egész Olaszország területén súlyos lavinaszerencsetlenségeket okozott. Picoignora községet hatalmas hólavina borította el, amely többszáz házat temetett maga alá. A szerencsetlenség hírére egy siető vitte meg a szomszéd faluba, hová a hófuvással folytatott 12 órai borzalmas küzdelem után tudott csak elvergődni. A veszélyeztetett helyekre rendőri s katonai csapatok vonultak ki amelyek azonban a rettenetes hóviharban képtelenek voltak előrejutni. Az Apennini hegység több pontjáról szintén lavina és földomlásról érkeznek jelentések, amelyek szerencsetlenségeknek számos halálos áldozata van.

zata van.

A lavinák által eltemetett községekbe most segélyrepülőgépek indultak, hogy a veszélyeztetett lakosság megmentését vagy legalább élelmezését haadéktalanul megkezdhesék.

Földlökések Albániában

Róma, február 6

Albánia középső részét vasárnap erős földlökések rázták meg, amelyek Tiránában, az ország fővárosában nusz másodpercig tartottak. Durazzóval megszakadt a táviró összeköttetés

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA